

William Godwin (1756-1836) – Primul atac asupra instituțiilor

Federația Anarhistă

2009

“William Godwin este primul care a dat un sens clar principiilor anarhiste.” S-a născut în 1756 în comitatul Cambridge, la Wisbech. Fiind fiu și nepot de pastor continuă această tradiție, însă va adopta misiunea politică integrându-se în randul politicienilor ca Tory, în detrimentul misiunii religioase.

Va părăsi în curând și cariera politică pentru a se dedica scriiturii, reușind să publice *Enquiry into Political Justice* în 1793. În cartea sa va expune o teză nouă, aproape ironică, inspirându-se din declarațiile care susțineau existența Statului. Astfel, el considera că din moment ce este acceptată ideea că indivizii acționează rațional, aceștia ar putea trăi fără legi sau instituții. Cu alte cuvinte, dacă o lege este rațională, atunci aceasta este inutilă individului rațional.

“În concepția sa, Statul reprezintă cea mai nocivă dintre constrângerile care împiedică libera dezvoltare și exercițiul rațiunii individuale.” De asemenea, un alt factor care corupe natura umană este proprietatea, întrucât consideră că efectele produse de procesul acumulării proprietăților sunt dezastruoase atât pentru cei săraci, cât și pentru cei bogați. “Acumularea de proprietăți creează un spirit servil și instabil, transformă achiziția și gestionarea averii într-o pasiune universală, și distruge dezvoltarea intelectuală și fericirea.” Suprapopularea nu este nici pe de parte o problemă pentru societatea anarho-comunistă a lui Godwin, întrucât încă există foarte multe pământuri necultivate, foarte multe resurse naturale care nu sunt exploatare, și pe lângă aceasta, încă se mai pot îmbunătăți toate mijloacele de producție deja existente.

Mijloacele prin care sunt realizate aceste idealuri nu sunt nicidecum unele revoluționare, ci mai degrabă pacifiste, făcându-se apel la educație. Orice formă de guvernământ este mult mai nocivă în încercarea sa de a modela caracterul uman, decât orice formă de educație. Iar pe lângă acest fapt, există credința că genialitatea nu este înnăscută ci dobândită, fiecare individ având posibilitatea de a se autoeduca. Cu toate acestea, orice formă de educație implică o formă de despotism.

“Sistemele de învățământ, private sau de Stat, marea salvare a multor reformatori progresiști, nu pot decât să înrăutățească situația.” Scopul educației nu este acela de a pregăti indivizii pentru guvernare ci acela de a-i face fericiți, de a le dezvolta puterile latente, de a-i obișnui să gândească natural, nu de a le impune anumite limite, standarde conform cărora trebuie să se “dezvolte” gândirea lor. Fiecare ar trebui să învețe de la aceia mai experimentați, informați decât ei, fără însă a exista noțiunile de “învățător” și “elev”. Dacă dorința de a învăța se configurează într-o manieră naturală, atunci individul trebuie să caute singur informațiile de care are nevoie, și de unde consideră că le poate obține. Orice sistem de învățământ înnabușă acest instinct natural, prin constrângerea direcțiilor în care ar trebui să se dezvolte educația și prin limitarea informațiilor în conformitate cu anumite criterii legate de vârstă sau status financiar.

În societatea sa liberă, Godwin afirmă că “orice om ar trebui să acționeze deasupra propriului centru și să-și consulte propria capacitate de înțelegere. Orice om ar trebui să-și simtă independența, și că poate să-și insereze propriile principii despre justiție și adevăr, fără a fi în mod viclean obligat să le adapteze particularităților situației sale sau erorilor celorlalți.”

Biblioteca Anarhistă

Federația Anarhistă
William Godwin (1756-1836) – Primul atac asupra instituțiilor
2009

Preluat la 16.12.2022 de la <https://federatia-anarhista.blogspot.com/>

ro.theanarchistlibrary.org